

Krigen og Kriminaliteten.

Af O. Haack.

Det er let forstaaeligt, at en Verdensrystelse som den Kæmpekrig, der nu i over 4 Aar har staaet paa, ogsaa viser sine stærke Indvirkninger paa Kriminaliteten. Dette er forlængst iagttaget, overvejet og søgt imodegaaet i de krigsførende Lande. Allerede i Krigen's første Aar raabte Kriminalisterne i Tyskland deres Giv Agt overfor Børneforbrydernes Stigen¹⁾. Dette Fænomen var meget naturligt: en overvejende Mængde Familiefædre, Lærere og Læremestre var ved Fronten og saaledes forhindrede i at varetage deres Tilsyn med de unge, Kvinderne var optagne af Hjemmets Gerning og efterhaanden ogsaa af at erstatte Mændene i mange Virksomheder udendørs, Ungdommen var i højere Grad end tidligere henvist til at skotte sig selv, med Gaden som Tumleplads; dens Fantasi blev ansporet ved Krigsefterretninger, spredte ud ved Presseløbesedler og Opslag, ved spændende Krigsfilm i Biografteatrene og ved den Tale, de hørte af de voksne. Alt dette skabte en Udlængsel, der støttedes ved, at Forholdene i Hjemmene blev trangere og kummerligere under Krigstidens Tryk. Mange Drengene og unge Knose løb hjemmefra, nogle for at søge at komme til Fronten, andre blot for at vagabondere sammen med Kammerater; der skabtes Skarer af unge Landstrygere, der efterhaanden lærte at betle og senere at rapse, at slaa sig sammen med unge Pigebørn af tilsvarende let Kaliber, hvorved Vejen var banet for en

¹⁾ Se Skjerbæk om Hellwigs Skrift i nærværende Tidsskrift 1917, p. 217 ff.

Prostitution med tilhørende Alfons-Uvæsen, iværksat af ganske unge og umodne Personer. Men ogsaa for dem, der blev i Hjemmene, var Udsigterne forværrede: den stadige Uro i Forholdene og hos de voksne virkede opløsende paa Fliden og Stadigheden for de unge, Gadelivet skabte forøget Trang til Fornøjelser, der kostede Penge, og Nødvendigheden af at udfylde betroede Stillinger — som Inkassatorer, Bude o. s. v. — med Drengene i Stedet for de indkaldte Mænd skabte Fristelser til Bedrageri og Tilegnelse af Penge, der saa bortødsledes sammen med jævnaldrende, der trods deres Viden om Kilden til saadan Velstand ikke modstod Fristelsen til at dele den og derigennem fik Tanken om ved given Lejlighed at følge Eksemplet. Fra Østrig og Ungarn lyder i den seneste Tid stærke Klager over Tilvæksten i Barnekriminaliteten siden Krigens Begyndelse: for Wiens Vedkommende viser Statistikken saaledes, at Tallet for paadømte Forbrydelser, begaaede af Personer under 18 Aar, fra 1913 til 1916 er vokset med ca. 150 pCt., og — hvad der er det betænkeligste — at denne Stigning for den overvejende Dels Vedkommende falder paa de ganske unge, Personer mellem 14 og 16 Aar — hvor Tallene i 1913 og 1916 var henholdsvis 109 og 338 — og paa de endnu ikke 14-aarige; disse sidste, som herhjemme overhovedet ikke kan straffes, bliver naturligvis ogsaa i Østrig forholdsvis sjældent belagt med Straf, men Tallet er dog i de omtalte Aar steget fra 5 til 36 ø: til det 7-dobbelte. — At Demoralisationen af Ungdommen ikke indskrænker sig til de lavere Lag, ses af, at Berlins Magistrat i Foraaret forlangte en Bevilling for at kunne forsyne enhver Elev, mandlig og kvindelig, i de højere Skoler med et »Ausweiskarte«, som vedkommende altid skal bære paa sig, hvilken Foranstaltning motiveredes ved, at Eleverne i de højere Lærestatter paa Gader og i Parker opfører sig upassende, ja ligefrem utuglig, og bl. a. har arrangeret et tøjlesløst Klubliv, hvorfor Politiet og Overkommandoen nu maa skride ind. — Endnu skal nævnes, at et schweizisk Blad under Omtalen af Klagerne over, at Berigelsesforbrydelser, særlig

Tyverier, i det hele tiltager stærkt i Tyskland under Krigen, bringer følgende Tal, hentede fra en Statistik over Tyveriforsikrings-Selskabernes Virksomhed: I 1914 betalte disse Selskaber i Erstatninger 2 Millioner Francs (Mark?), i 1916 5½ Millioner, i 1917 25 Millioner; de preussiske Jærnbauer betalte i 1914 for bortkomne Forsendelser 2¼ Millioner, i 1917 er Summen herfor steget til over 75 Millioner; selv om man ved disse Tal maa have Værdistigningen af Varerne in mente, viser de dog en utvivlsomt stærk Tiltagen af ulovlige Borttagelser af Andenmands Ejendom.

Men ogsaa for de neutrale Landes Vedkommende sætter Krigsbølgen Fart i Kriminaliteten. De ændrede økonomiske Forhold, rigelig Pengetilstrømning og Knaphed paa Varer, usikre, skiftende Konjunkturer, Uroen i hele Samfundslegemet og dets Funktioner paavirker uundgaaelig Kriminalitetens Barometer. Schweiz og Holland lider til Dels ligesom de krigsførende Lande under den Slappelse af Tilsynet med de unge, som Masseindkaldelserne til Militærtjenesten medfører; i Zürich er der saaledes efter Krigens Udbrud konstateret en opsigtsvækkende Stigning i Antallet af Tyverier, begaaede af skolepligtige Børn; i Holland klages der over stærk Tilvækst baade af Ejendomsforbrydelser og af Forbrydelserne mod Liv og Legeme. I Sverrig er f. Eks. Antallet af de ungdommelige Forbrydere, der aarlig søges anbragt paa Opfostringsanstalten Hall, steget fra 47—49 i 1915 og 1916 til 76 i 1917 og 66 blot i de 5 første Maaneder af 1918¹⁾.

Vender vi os fra dette Blik paa Forholdene i andre Lande til Verdenskrigens Indflydelse paa Kriminaliteten i Danmark eller nærmest i København, maa vi først dvæle ved den Forøgelse, der skyldes de ved Krigsforholdene skabte nye Forbrydelsesarter: Uds mugling af udførselsforbudte Varer, Klausulbrud, Overtrædelse af Maksimalpriser og strafbar Kædehandel. Disse nye Forbrydelsesarter har alle en

¹⁾ Se Almqvist i nærværende Tidsskrift 1918, p. 163.

trist og farlig Side, nemlig den, at det forkastelige ved disse Handlinger ikke ligger lige for og springer i Øjnene saaledes som f. Eks. ved Drab og Tyveri. Næstens Legeme og Gods er jo i lige Grad retsbeskyttet, og Forseelser herimod i lige Grad strafbare, enten der er Fred eller Krig i Verden. Men medens det indtil en given Dag har været fuldt tilladeligt og derhos meget fordelagtigt f. Eks. at sælge Gummi til Sverrig eller at købe Petroleum op for at videresælge den herhjemme med god Avance, gør pludselig et Forbud mod Eksport og et Forbud mod Kædehandel saadanne Transaktioner strafbare; de mere kortsynede ser heri en administrativ Vilkaarlighed, de ser ikke eller skyder i alt Fald fra sig Erkendelsen af de reelle Samfundshensyn, der ligger bagved slige Paabud, og handler i Strid med dem i Haab om, at det vil gaa godt, ud fra Betragtninger, der minder om dem, der faar Folk, der ellers er hæderlige, til at smugle Varer gennem Toldeftersynet. Derfor er Klausulbrud, Kædehandel, Overtrædelse af Maksimalpriser og lignende Forseelser i stort Omfang begaaet af Folk, hvis Hæderlighed ellers er saa stor, at et Tyveri eller et Bedrageri vilde ligge dem ganske fjærnt. Heri ligger det triste ved disse Forseelser; det farlige ligger i den Svækkelse af Respekten for Retsordenens Autoritet, som hver heldig udført Overtrædelse medfører baa- de hos Overtræderen og hos mange af dem, der erfarer, at Overtræderen er sluppet uopdaget derfra. Folkevittigheden griber ikke Tyveriet eller Mordet, men har i høj Grad — i Tekst og Billeder — beskæftiget sig med Klausulovertrædelser og andre Krigsforseelser, uagtet Staten maa tage lige saa alvorligt og strængt paa disse Lovovertrædelser som paa de andre, normale. Der sker da let en Forskydning i den rigtige Retsopfattelse, naar man i videre Kredse kommer ind paa at betragte et upaatalt Lovbrud som en vellykket Streg, der vækker Munterhed; herved svækkes den Respekt hos Befolkningen for Lovbudenes Ubrydelighed, der sikkert i langt højere Grad end Straffetruslen virker til deres Overholdelse; og svækkes Respekten for de heromhandlede, spe-

cielle Krigsbud, smitter denne Svækkelse let ind paa de normale, til alle Tider gældende Straffelovbuds Omraader. Det vilde være et yderst sørgeligt og farligt Resultat af Krigsforholdene, om vi gik ud af disse med en gennemgaaende Nedsættelse af Befolkningens Respekt for Lovbudenets Forskrifter i det hele, fremkaldt ved, at man var bleven saa indsnævret i sin Handlefrihed ved specielle Forbud og Straffelovbud, at man til sidst var bleven sløvet i sin Agtelse for dem. Dette er naturligvis ogsaa et vægtigt Motiv for Regering og Rigsdag til ikke at lægge flere Baand paa Handlefriheden, end hvad der anses for strengt nødvendigt. Den Dag vil jo komme, da man efter Fredens Afslutning kan begynde paa, hvad en tysk Forfatter kalder »den strafferel- lige Desarmering«, Ophævelsen af alle eller dog største De- len af de straffelovbud og Forbud, som Krigen har medført, og for hvilke der da ikke mere er Brug; antagelig vil man da ogsaa amnestere de Overtrædere, der endnu ikke har udstaaet deres Straf, maaske give en Del af dem, der er domte, Adgang til hurtig Oprejsning ved at faa Dommen slettet i Strafregistret o. l. Men saa længe Krigssituati- onen varer, og disse Straffelovbud derfor opretholdes, maa Statsmagten hævde dem i deres Strængthed, og bør Befolk- ningen se paa Overtrædelser af dem som egentlige Forbrydel- ser og ikke som blot enten vellykket eller mislykket Forret- ning — og det ganske uanset, om man principielt billiger eller misbilliger den Politik, de er Udtryk for, idet Samfun- dets egen Interesse kræver Fastholdelse af Respekten for det en Gang udgivne Lovbud.

Gaar man dernæst over til de almindelige Forbrydel- sers Omraade, særlig Tyveri og Bedrageri, vil det vise sig, at Krigsforholdene har fremkaldt Ytringsformer herfor, som tidligere var ukendte eller sjældnere: Tyverier eller Efter- gørelser af Ernæringskort enten for at skaffe sig selv større Rationer eller — hvad der er langt farligere — for at om- sætte dem; ogsaa dette har fristet ellers hæderligere Natur- rer ved Forseelsens Abstrakthed, idet man »ikke tog noget

fra andre: den feberagtige Hastighed i Handelsomsætningen og Eksporten, som de første Krigsaar var præget af, gjorde Varebedragerier mulige i hidtil ukendt Omfang, saasom naar Kasser med tørret Frugt købtes pr. Telefon af ukendt Sælger, leveredes og betaltes uundersøgte og saa viste sig kun at indeholde et tyndt Lag Frugt og for Resten Murbrækker o. l.; Assurancesvig med Varer, forsikrede for Transport til neutralt, men i Virkeligheden bestemt for krigsførende Land; den forøgede Børsforretning skabte Krigsveksellerere, unge, uudlærte Spekulanter, hvis Hovedaktiver var en altovervejende Frækhed og Selvtillid, og til hvem mange Mennesker med en Naivitet og Letsindighed, der vilde vække Medynk, hvis den ikke var parret med en usympatisk Gridskhed efter voldsom Gevinst, betroede store Summer, som de paagældende svindledte bort. Alt dette er Eksempler paa slige Ytringsformer for Berigelsesforbrydelser, der vel sætter Statistikkens Tal lidt i Vejret, men som dog er specielle, sjældnere, betingede ved de særlige Forhold, og som derfor — i det store og hele — vil forsvinde med disse, omend den moralske Smitte fra dem ikke uden videre helt forsvinder.

Langt vigtigere er det imidlertid at undersøge Krigens Indflydelse paa den almindelige Tyveriforbrydelse i de Former, der eksisterer baade i Krig og Fred, og som følgende ogsaa udgør Hovedstammen og det altovervejende i de anmeldte og i Statistikkens Tal indeholdte Berigelsesforbrydelser, af hvilke jo Tyveri saa langt er Hovedmassen. Undersøgelsen maa indskrænkes til København, hvor Materiale haves i Politidirektorens aarlige Beretninger til Justitsministeriet, og egne Erfaringer fra Kriminalrettens Virkefelt. Efter Politidirektorens Beretninger hidsættes følgende Tal:

	Anmeldte Forbry- delser	Heraf mod Ejendom	Heraf Tyverier	Heraf grove Tyve- rier	Personer idømt Straf af Fæng- sel paa sædvanlig Fangekost	Volds- for- bry- delser	Forbry- delser mod Sædelig- heden
1913	13.652	12.712	11.482	3.740	785	252	244
1914	13.844	12.808	11.711	3.146	817	308	275
1915	15.003	13.883	12.700	3.381	912	261	280
1916	16.023	14.892	13.677	3.226	941	285	305
1917	18.158	17.305	16.086	3.519	1067	206	198

Disse Tal er overordentlig instruktive. De viser, hvorledes de anmeldte Tyverier her i Byen fra 1913 til 1917 er steget med ikke mindre end ca. 40 pCt., og samtidig, at denne Stigning i alt væsentligt falder paa de simple Tyverier. Den grove og mere professionelle Kriminalitet, der især betegnes ved Indbrudstyverierne, er kun undergaaet mindre, ret normale Fluktuationer, hvis Resultat endda er et lavere Tal for 1917 end for 1913, medens det simple Tyveri, hvis Hovedmasse er det, man kalder Lejlighedstyveriet, det mere tilfældige, er i stor Stigning; dette stemmer med den stærke Stigning i Antallet af dem, der er straffet med Fængsel paa sædvanlig Fangekost, hvilket netop er Normalstraffen for det simple Tyveri.

Spørgsmaalet er nu, om denne voldsomme Tiltagen af simple Tyverier kan betragtes som i nogen Maade bevirket af de ved Krigen skabte Forhold, og dette Spørgsmaal tør utvivlsomt besvares bekræftende. Det er i saa Henseende oplysende at lægge Mærke til, at den største Stigning baade i de anmeldte Tyverier og i de idømte Straffe af Fængsel paa sædvanlig Fangekost findes fra 1916 til 1917, den Tid, da Prisstigningerne tog voldsom Fart. Den praktiske Kriminalist i København har ikke Indtryk af, at disse Prisstigninger har forvoldt et forøget Antal Tyverier, be-
gaaede af Nød; for de arbejdende Klassers Vedkommende er Lønningerne steget med Dyrtiden, for de arbejdsløse er

der sørget ved offentlige Foranstaltninger, og den Befolkingsklasse, hvor Dyrtidens Tryk sikkert føles haardest, de lavtlønnede faste Funktionærer, udgør en Stand, der savner og undværer hellere end at tilegne sig andres Gods. Det er altsaa ikke ved Forøgelse af Tyverier, begaaede af Nød, Prisstigningerne har virket, og det er korrektere udtrykt ikke Prisstigningen — hvorved der i Reglen tænkes kun paa Livsformødenhedernes Stigning — men derimod den almindelige Værdistigning, der har forøget Tyverierne. Alt har faaet Værdi, alt kan sælges med Fordel, herunder ogsaa en Mængde Genstande, som hidtil kun havde ringe Værdi og derfor ikke har været Genstand for omhyggelig Bevaring og Bevogtning. Lad os blot som Eksempler tænke paa tomme Flasker og paa gammelt Metal og erindre Priserne herfor før Krigen og nu: i Juni 1918 var Dagsprisen for gammelt Kobber ca. 11½ Kr. pr. kg, i August var Værdien af Bly omkring 4 Kr. pr. kg. Disse enorme Priser har bevirket en uhyre Mængde Tyverier af Metal fra Oplagspladser, Pladser ved Fabrikker og lignende Steder, hvor der fra gammel Tid ligger saadant fremme og let tilgængeligt, og hvor man først efterhaanden lærer at indse, at det drejer sig om Værdier, der maa undergives en langt omhyggeligere Overvaagen end hidtil nødvendigt. Af samme Grund træffer man desværre hyppigere og hyppigere Metaltuverier, begaaede fra Værkstederne af hidtil retskafne Arbejdere: en Mand er kommet lidt bagud i økonomisk Henseende, en lille Metalblok, som han kan tilegne sig under sit Arbejde og føre med ud fra Fabrikken, kan nu hjælpe ham godt paa Fode, og den nærliggende Fristelse i saa Henseende bliver for stærk. Samtidig maa det erindres, at de Tal, vi arbejder med, er Tallene for anmeldte Tyverier; i tidligere Tid, da Metalværdien var ringe, nøjedes den bestjaalne i mange Tilfælde med at give Arbejderen, der tilegnede sig noget, en Advarsel, medens man nu, da f. Eks. Metalspaaner, frembragte under Arbejdet paa en Fabrik, er vurderet til 5 Kr. pr. kg, gør Politianmeldelse om den, der tilegner sig slige Spaaner og griber

deri. Derfor er Stigningen i de anmeldte Tyverier ikke Bevis for en helt lige saa stor Stigning i de virkelig begaaede Tilægnelser, idet en Del saadanne tidligere forblev uanmeldte. Men bortset herfra er det altsaa den Fristelse, som slige Vares forøgede Værdi og den nemme Lejlighed for Tilægnelse af dem fremkalder, som for en stor Del har bevirket Stigningen i Tyveriernes Antal. Et tilsvarende Forhold gælder med Hensyn til Brændsel, særlig Kul og Køkes. Ogsaa tidligere har vel Kuske og Arbejdsmænd af og til knebet lidt af Vognens Indhold; men i de senere Aar har Kriminalretten maattet dømmes for slige Tyverier i et uhyggeligt stort Antal Tilfælde, idet Fristelsen for de paagældende er bleven saa meget større, og paa den anden Side Paapasseligheden hos Modtageren er vokset overensstemmende hermed, alt som Følge af Varens høje Pris og Knaphed. Hvis man — hvad jeg mener — tør gaa ud fra, at Tyverier af den her nævnte Art har en meget væsentlig Del i den stærke Stigning i Tallene, ligger heri den Trøst, at denne Kriminalitet vil være mere forbigaaende og atter vil aftage, naar Værdierne bliver mere normale, Varerne rigeligere, og Tilsynet samtidig gores mere effektivt. Tilbage bliver dog stadig det socialt sørgelige Resultat, at en stor Mængde ellers hæderlige Mennesker er bleven slappede i deres Respekt for Andenmands Ejendom, og at en Del af dem har paadraget sig en Tyveristraf, de under normale Forhold ikke havde udsat sig for.

Som før nævnt, har man ikke Indtryk af, at egentlig Nød har fremkaldt flere Tyverier end, hvad der før Krigen var Tilfældet. I de fleste Sager, man ser, erklærer den skyldige, at Udbyttet er anvendt til Fornøjelser. Dette har Sammenhæng med, at en overordentlig stor Del af Tyverierne begaas af ganske unge Personer i Alderen mellem 14 og godt 20 Aar.

Hvad angaar den egentlige Ungdomskriminalitet, viser Politidirektørens Beretninger, at i 1913, da der ved Københavns Kriminal- og Politirets Kriminalkamre var sigtet ialt 3,268 Personer, var heraf 271 eller c. 8,3 pCt. mellem 14 og

18 Aar, medens i 1917 de tilsvarende Tal var henholdsvis 3,780 og 389, hvilket giver en Procent af c. 10,3, en ikke helt ringe Stigning af de ganske unges Tal indenfor den samlede Trop af sigtede. Af de 389 var de 330 af Mandkøn, og heraf gik for 306's Vedkommende Sigtelsen ud paa Berigelsesforbrydelser. — Med Hensyn til Børn under 14 Aar bemærkes, at medens der i 1913 ved Kriminalkamrene verserede Sager mod 74 Børn for Berigelsesforbrydelser, andrager det tilsvarende Tal i 1917 kun 44, men samtidig er der i sidstnævnte Aar direkte fra Politiet tilstillet Værgeraadene Sager angaaende 169 Børn under 14 Aar, der havde begaaet Berigelsesforbrydelser, mod kun 134 i 1913. Udover det her anførte har jeg ikke yderligere statistisk Materiale til Raadighed, men maa nøjes med mit almindelige Indtryk fra Sagerne i Kriminalretten, og dette gaar ud paa, at de ganske unges strafferetlige Moral for Tiden er stærkt truet, ogsaa af Grunde, der har Sammenhæng med de af Krigen skable Forhold her hjemme: de unge hører om Penge i et hidtil ukendt Omfang, dels i mange Hjem om, hvor knapt det er med Penge, hvor meget man maatte ønske at kunne skaffe sig flere, dels om, hvorledes den ene og den anden nemt og hurtigt er kommet til Penge ved Spekulation eller Forretning og nu kan lade Pengene rulle og flutte sig paa en Maade, der blænder den unge. Forlystelseslivet i København synes jo ikke indskrænket ved Dyrtiden, Folk vil kunne bruge Penge paa offentlige Steder som før, uanset at dette er bleven langt dyrere, og de unge vil være med her og lader deres Fordringer stige sammen med Prisernes Stigning. En forbavsende Mængde unge Mennesker, der gaar i Latinskoler, erklærer, at de ikke vil studere, »det gaar for langsomt«, men vil være Forretningsmænd, i den Tro, at de derved hurtig og nemt kan tjene Penge. Hertil kommer saa den forstyrrende Indvirkning paa de unge, som hele Krigssituationen med dens Spænding, Sensation og Uro over, og som spreder deres Interesse fra dennes naturlige Omraade og virker skadelig paa deres psykiske Ligevægt. Paa denne Baggrund forstaar man

nok en ikke ringe Stigning i Ungdomskriminaliteten og derhos en Forskydning med Hensyn til de Samfundskredse, fra hvilke en stor Del af de ungdommelige Forbrydere udgaar. Det er i hvert Fald mit bestemte Indtryk, at der i det sidste Aarstid her i København ses et langt større Antal unge Forbrydere udgaaede fra højerestillede og mere dannede Hjem, end Tilfældet har været før; Elever fra Skoler og Anstalter for videre Uddannelse, Kontorister og Lærlinge af en mere overklassemæssig Oprindelse gør sig jævnlig skyldig i Tyveri og Bedrageri af ikke ubetydeligt Omfang. En medvirkende Aarsag hertil er vel den større Lejlighed og Fristelse, idet Stigningen i en Række Virksomhedsarter — Veksellererforretninger, Forsikringselskaber, nye Handelsfirmaer — har taget i Brug en hel Del ganske unge Personer og givet dem forholdsvis betroede Stillinger med ret let Adgang til Tilegnelser; men derhos har Konjunkturerne ført med sig, at disse unge og umodne Personer ved Siden af har kunnet begynde at drive Forretninger paa egen Haand, handle i det smaa og derved — ukontrolleret af og ukontrollabelt for deres Hjem — skaffe sig Ekstraíndtægter, der er let tjent og lige saa let givet ud til Luksus og Fornøjelser, men som dels har ført dem ud paa det kriminelle Skraaplan til Kædehandel og Handel i Strid med Maksimalprisbestemmelserne, dels vænnet de paagældende til et for stort Luksusforbrug og derved gjort dem mindre modstandsdygtige overfor Fristelsen til egentlig Uredelighed, til Tyveri og Bedrageri, naar Chancen for at gøre Forretninger ophørte eller ikke gav tilstrækkeligt Udbytte mere. Det er set, at Firmaer uden Betænkelse har ladet store Skoledisciple virke som provisionslønnede Agenter for sig, et Forhold, der naturligvis er ganske urigtigt som demoraliserende og splittende for de paagældende unge Mennesker. Og den fornævnte almindelige Svækkelse af Respekten for Straffelovbudene faar under saadanne Forhold særlig let Magt over de ganske unge; derfor har man set et Forhold som det, at 3 unge Mennesker, hvoraf i hvert Fald de 2 stod paa et ret højt socialt Trin, kunde

blive enige om, at de maatte have sig en Lystkutter, og til dette Øjemeds Opnaaelse enedes om at stjele fra en Guldsmedebutik, hvilket de koldblodig udførte en Aften ved at skære Hul i Butiksruden med en Diamant og udtage Varerne derigennem — en Form for Forbrydelse, som man tidligere kun vilde kunne tiltænke mere øvede, nærmest professionelle Forbrydere. Et andet Eksempel, der ligeledes er talende ved Koldblodighed og Systematik i Forbrydelse, forelaa, da et Par unge Mennesker, der vilde udnytte de høje Metalpriser, etablerede sig i et Skur paa en Mark i Nærheden af en Fabrik, indfangede en for en flere af dennes Arbejdere og formaaede dem til at stjele Metal fra Fabrikken og sælge Kosterne til de to unge Handelsmænd, der købte dem billigt for at videre-sælge dem med stor Avance. Der er som sagt over en Del af Ungdomskriminaliteten kommet et farligt Præg af større Maalbevidsthed og Overvejelse, samtidig med, at den synes at have grebet højere op i Samfundslagene, end Tilfældet tidligere var, Fænomener, der vel paakræver Opmærksomhed fra Samfundets Side. Ved Siden heraf synes ogsaa Kriminaliteten af Børn fra forsømte og daarlige Hjem at være i Stigning, navnlig saaledes, at medens Værgeraadsløven af 1905 hidtil syntes at have i det væsentlige gjort det af med de Tyvebänder af store Drengene, der før var en Svøbe for visse Kvarterer, optræder i de senere Aar atter jævnlig slige Bänder, der hænger i Kolonihavelysthuse, stjæler Kobbertragterne fra Gadelygter og iøvrigt vagabonderer; for dette Forhold bærer vel til Dels Arbejdsløshed for Legemsarbejderne, fremkaldt af Krigsforholdene, Skylden. Ogsaa blandt disse kriminelle er Opfindsomheden og Forbrydelsens Systematisering iøjnefaldende: man har set Drengene, der gik rundt og stjal Cycleklokker, og som var udrustede med en Magnet for at skelne dem, der var af det ret værdiløse Jern, fra dem, der var af kostbarere Metal og derfor værd at stjele.

Af det ovenstaaende vil allsaa ses, at Krigen og de af denne fremkaldte Ændringer i Samfundsforholdene har medført — i alt Fald som stærkt medvirkende Aarsag — en sta-

dig voksende og nu meget betydelig Stigning i Antallet af de simple Tyverier, medens den grovere professionelle Kriminalitet ikke er steget; dette Forhold, der er talmæssig konstateret for Københavns Vedkommende, gælder vel ogsaa for de andre større Byer i Landet. Endvidere synes det, at Kriminaliteten er stigende blandt de unge og især blandt dem, der tilhører højere Samfundslag, hvor Tyveri hidtil havde været en Sjældenhed, hvilket har Sammenhæng med, at Stigningen ikke skyldes egentlig Nød og Trang, men nærmest eller dog for en stor Del er udsprunget af en Hang hos de unge til Luksus og Fornøjelser, som er vokset frem under den almindelige Pengerigelighed og Tilbojelighed til Flotthed, og som lettere har faaet Magten over dem under den almene Svækkelse af den ubetingede Respekt for Straffelovbudene, som Mængden af de specielle Krigsforseelser har fremkaldt i ret vide Kredse. Der er da ogsaa her hjemme al Anledning til at raabe Vagt i Gevær særlig med Henblik paa de unge, at gøre baade Hjemmene, Skolerne og Principalerne opmærksomme paa, at det gælder om at modarbejde den Tendens til at skaffe sig og ukontrolleret at forbruge Penge, som saa let fører de unge ud i Forbrydelsen.

De to sidste Talkolonner i den foranstaaende Oversigt efter Politidirektorens Beretninger viser en Lysside af Krigsforholdenes Indvirkning paa Kriminaliteten: Voldsforbrydelsernes og Sædelighedsforbrydelsernes Antal er i 1917 sunkne med henholdsvis c. 28 og c. 35 pCt. i Forhold til Tallene for 1916; da iøvrigt Tallene for disse Forbrydelser har været stigende fra 1913 til 1916, kan man med Sikkerhed gaa ud fra, at den store Nedgang i 1917 skyldes Knapheden af spirituøse Drikke og disses Kostbarhed som Følge af de fra Marts 1917 paabegyndte stærke Beskatninger af Spiritus og Vin, Omstændigheder, som direkte eller indirekte skyldes Krigen og de af denne affødte Forhold. Det er ikke demokratisk, at den fattige Mands Snaps nu nærmest kun kan

købes af de rige; men det er utvivlsomt, at det paa de her nævnte Forbrydelsers Omraade har haft en ypperlig kriminal-politisk Virkning, hvortil endnu kan føjes den sikkert rigtige Hypotese, at Antallet af Tyverier i 1917 vilde have været endnu en Del højere, end det er, om ikke denne »Tør-lægning« med Hensyn til Drikkesprit havde fundet Sted, idet det er en Kendsgerning, at en Mængde uoverlagte Lejligheds-tyverier begaas under Paavirkning af Spiritus; saaledes begaas Tyverier af Klædningsstykker eller andre Varer, der er anbragt udenfor Butikker, de saakaldte »Skiltetyverier«, meget hyppig af hel- eller halvberusede Personer, der passerer forbi og i deres omtaagede Tilstand ikke har Modforestillinger til Rede overfor Impulsen til at tilegne sig disse Genstande. Men fra den offentlige Politiret vides det, at en fuld Mand paa Gaden nu snart er en Sjældenhed, hvorfor denne Rets Arbejdsstof ogsaa er undergaaet en lykkelig Indskrækning siden Foraaret 1917.